

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Prenumerata roczna 12 zł.

Cena egzemplarza 1 zł.

Prenumeratę należy wpłacać na konto P. K. O. Nr. 30-197 „Dziennik Urzędowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych” zaznaczając na odwrocie blankietu nadawczego „Należność za prenumeratę Dziennika Urzędowego Min. Spraw Wewn.”

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 220-20.

Adres Administracji: Nowy Świat 69, tel. 678-40.

Sprzedaż numerów pojedynczych i ubiegłych roczników — Warszawa, ul. Senatorska 29 sklep Nr. 22, tel. 696-87;

Wysyłka pojedynczych numerów i roczników za zaliczeniem pocztowym.

TREŚĆ.

A. DZIAŁ URZĘDOWY.

II. OKÓLNIKI Nr. 53—55.

Poz. 131 — Okólnik Nr. 53 z dnia 3 lipca 1936 roku o podziale dodatków komunalnych do podatku gruntowego (SF. 1/19/65)	Str.	324
132 — Okólnik Nr. 54 z dnia 3 lipca 1936 roku o odpowiedzialności cywilnej funkcjonariuszów państwowych. Termin przedawnienia z art. 283 Kod. Zobowiązań (Pers. 501/11)	„	325
133 — Okólnik Nr. 55 z dnia 7 lipca 1936 roku o lokalach przydzielonych na pomieszczenie wojewódzkich i powiatowych urzędów rozjemczych (BZ. 17. Og-14)	„	325

III. PISMA OKÓLNE.

134 — Pismo z dnia 30 czerwca 1936 roku o odciążeniu gmin (SS. 55/21)	„	326
135 — Pismo z dnia 30 czerwca 1936 roku o kontroli potrąceń podatków dochodowego i specjalnego od uposażeń i wynagrodzeń (GB. 15/31/10)	„	326
136 — Pismo z dnia 30 czerwca 1936 roku o utracie mandatu przez posłów lub senatorów (Pers. 210/2)	„	327
137 — Pismo z dnia 2 lipca 1936 roku o wypłacie dodatkowych wynagrodzeń (SS. 40-32-17)	„	328
138 — Pismo z dnia 8 lipca 1936 roku o podpisywaniu wniosków w sprawach podziału administracyjnego	„	328

B. PRZEDRUKI.

I. DZIENNIK USTAW R. P. Nr. Nr. 48 — 51.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 19 czerwca 1936 roku o zmianie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27 lutego 1934 r. w sprawie kwalifikacji sekretarzy gminnych	„	329
Rozporządzenie Ministrów Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 19 czerwca 1936 roku w sprawie pisania podań przez delegatów powiatowych wojewódzkich biur finansowo-rolnych	„	329
Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 22 czerwca 1936 roku o zmianie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 20 listopada 1935 roku o ochronie niektórych zwierząt łownych	„	330
Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 czerwca 1936 roku o uzupełnieniu listy rzemiosł	„	330
Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 20 czerwca 1936 roku wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Opieki Społecznej, Skarbu i Komunikacji o zmianach w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa z dnia 9 stycznia 1928 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych	„	330
Ustawa z dnia 2 lipca 1936 roku o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania dekretów	„	333
Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 czerwca 1936 roku wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych w sprawie zmiany przepisów o umundurowaniu i uzbrojeniu Policji Państwowej	„	333
Obwieszczenie Ministra Spraw Wojskowych z dnia 12 czerwca 1936 roku w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 18 grudnia 1920 r. o pocztach, telegrafach i telefonach w czasie wojny lub grożącego Państwu niebezpieczeństwa	„	336

II. MONITOR POLSKI Nr. Nr. 147 — 154.

Sprostowanie	„	338
--------------	---	-----

A.

II. Okólniki

Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

131.

. OKÓLNIK Nr. 53

z dnia 3 lipca 1936 r.

o podziale dodatków komunalnych do podatku gruntowego.

(Nr. SF. 1/19/65).

Do

*P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego),
Przewodniczących Wydziałów Powiatowych i Prezydentów Miast.*

W okólniku Nr. 84 z dnia 12 grudnia 1935 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 39, poz. 220) zapowiedziałem wykorzystanie przez Pana Ministra Skarbu uprawnień, przewidzianych w art. 3 ust. (2) i w art. 4 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 544) co do obniżenia dodatków komunalnych do podatku gruntowego i co do podwyższenia udziału związków samorządowych w państwowym podatku dochodowym. W związku z tem w porozumieniu z Panem Ministrem Skarbu zawiadamiam, iż na okres budżetowy 1936/37 wymienione uprawnienia wykorzystane nie będą. Natomiast w związku z zapowiedzią w art. 22 ust. 2) ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. (Dz. U. R. P. z 1931 r. Nr. 106, poz. 884) w brzmieniu art. 4 pkt. 2) dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 stycznia 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr. 3, poz. 15) określeniem przez Pana Ministra Skarbu wysokości uprawnienia samorządu wojewódzkiego do korzystania z wpływów z dodatków komunalnych do podatku gruntowego, wykorzystane zostanie upoważnienie, zawarte w art. 3 ust. (2) dekretu z dnia 3 grudnia 1935 r. o obniżeniu obciążenia daninami komunalnymi i o innych zmianach w finansach komunalnych co do zmiany podziału wymienionych dodatków pomiędzy poszczególne rodzaje związków samorządowych.

W mającem ukazać się w powyższej sprawie rozporządzeniu granica uprawnienia samorządu wojewódzkiego do korzystania z wpływów z dodatków komunalnych do państwowego podatku gruntowego ustalona zostanie na 5% wpływów z tytułu tych dodatków. W związku z tem na obszarze województw centralnych, wschodnich i południowych—celem utrzymania dotychczasowego udziału związków samorządowych w wymienionych dodatkach — granica udziału gmin wiejskich w tych dodatkach podniesiona zostanie do 42%, a powiatowych związków samorządowych—do 52% (w województwach poznańskim i pomorskim do 45% na rzecz gmin i do

55% na rzecz związków powiatowych) najwyższego łącznego obciążenia gruntów omawianymi dodatkami, przewidzianego w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 15 czerwca 1923 r. w przedmiocie wyrównania podatków gruntowych tudzież niektórych podatków budynkowych (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 505). Podobne zmiany w podziale dodatków komunalnych do podatku gruntowego przewidziane zostaną również na terenie miast.

Niewykorzystanie przez Pana Ministra Skarbu uprawnienia do obniżenia dodatków komunalnych do państwowego podatku gruntowego nie zmienia stanowiska, zajętego w punkcie 3 okólnika Nr. 84 z dnia 12 grudnia 1935 r. co do konieczności — ze względu na sytuację rolnictwa — ograniczenia wysokości dodatków komunalnych do podatku gruntowego, pobieranych na rzecz powiatowych związków samorządowych. Niemniej jednak, biorąc pod uwagę, iż — jak wykazały sprawozdania P. P. Wojewodów — niektóre powiatowe związki samorządowe przy obecnym stanie dochodów nie są w stanie zrównoważyć swych budżetów—w drodze wyjątku dopuszczam podwyższenie dodatków komunalnych do podatku gruntowego ponad 100% podatku państwowego. Podkreślam, iż podwyższenie omawianych dodatków ponad tę normę będzie mogło być stosowane wyłącznie w nielicznych powiatowych związkach samorządowych i jedynie w wypadkach istotnej niemożności zrównoważenia w jakikolwiek inny sposób wydatków i dochodów powiatowego związku samorządowego.

Mające się ukazać rozporządzenie o zmianie podziału dodatków komunalnych do podatku gruntowego pomiędzy poszczególne rodzaje związków samorządowych ma wejść w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 kwietnia 1936 r.

Wobec dokonania już wymiaru tych dodatków na rok 1936, ewentualne podwyższenie dodatku komunalnego do podatku gruntowego na skutek wykorzystywania przez powiatowe związki samorządowe uprawnienia, zawartego w art. 14 ustęp drugi ustawy z dnia 15 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 505), uwzględnią urzędy skarbowe w roku 1936 w stosunku do tych płatników (z wyjątkiem jednostek zbiorowych), którym podwyższenie kwoty wymiarowej wyniesie co najmniej 10 zł. Celem umożliwienia urzędom skarbowym dokonania powyższego dodatkowego wymiaru dostarczą wydziały powiatowe tym urzędom skarbowym potrzebnego personelu. Dla pozostałych płatników uzupełnią urzędy skarbowe wymiary na rok 1936 przy sposobności dokonania wymiaru na rok 1937. Również łącznie z wymiarem podatku do podatku gruntowego na rok 1937 uwzględnią urzędy skarbowe odpowiednie kwoty, wynikające z dostosowania wymiaru na rok 1936 w wypadkach wykorzystywania przez związki samorządowe podwyższenia granicy udziału tych związków, przewidzianego w mającem się ukazać rozporządzeniu o zmianie podziału dodatków komunalnych do podatku gruntowego.

Zechcą P. P. Wojewodowie polecić Przedwodniczącym Wydziałów Powiatowych podanie powyższych wskazówek do wiadomości zarządom miast niewydziałonych oraz gmin wiejskich.

Okólnik niniejszy pozostaje w związku z okólnikiem Nr. 84 z dnia 12 grudnia 1935 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 39, poz. 220).

(—) Sławoj Składkowski
MINISTER

132.

OKÓLNİK Nr. 54

z dnia 3 lipca 1936 r.

o odpowiedzialności cywilnej funkcjonariuszów państwowych. Termin przedawnienia z art. 283 Kod. Zobowiązań.

(Nr. Pers. 50¹/11).

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę, Prezesów Wojewódzkich Sądów Administracyjnych w Poznaniu i Toruniu, Naczelnika Urzędu Spraw Mniejszości w Katowicach, Dyrektora Państwowych Zakładów Przemysłowo-Zbożowych, Dyrektora Państwowych Zakładów Wodociągowych na Górnym Śląsku w Katowicach oraz Kierownika Przedsiębiorstwa „Gazeta Administracji”.

Kodeks Zobowiązań przewiduje dla pretenzji o odszkodowanie za uszczerbek majątkowy wywołany czynem niedozwolonym 3 letni okres przedawnienia.

Powyższy przepis wprowadza, w porównaniu z odpowiednimi normami Kodeksu Napoleona oraz Tomu X Zw. Pr., znaczne skrócenie czasokresu.

Dlatego to w wypadkach, gdy poniesiona przez Skarb Państwa szkoda wynika z zawinienia funkcjonariuszów państwowych, czy też innych osób, wskazaniem jest specjalnie szybkie prowadzenie urzędowych dochodzeń, mających na celu zebranie odpowiedniego materiału oraz rychłe przesłanie go Prokuratorji Generalnej celem wytoczenia pozwu.

Niejednokrotnie zdarza się bowiem, że kwestja pociągnięcia do odpowiedzialności osób odpowiadających za szkodę Skarbu Państwa wylania się dopiero po dłuższym upływie czasu, nieraz po latach, najczęściej wskutek inicjatywy Najwyższej Izby Kontroli. Oczywiście takie spóźnione dochodzenie pretenzji ma na przebieg procesu wpływ ujemny, utrudnia bowiem znacznie gromadzenie materiału dowodowego, a czasami uniemożliwia nawet wykazanie istotnych dla sprawy okoliczności.

Obecnie jednak wskutek wspomnianego wyżej przepisu kodeksu, wprowadzającego krótki termin przedawnienia, grozi ponadto utrata możliwości realizacji tego rodzaju roszczeń. Jeśli bowiem pozew wniesiony zostanie po upływie

lat 3 od chwili, gdy poszkodowany o szkodzie i osobie sprawcy się dowiedział, będzie mógł pozwany bronić się w sporze skutecznie zarzutem przedawnienia.

Celem skutecznej ochrony interesów Skarbu Państwa odnośnie dochodzenia należy przede wszystkim prowadzić w takim tempie, aby w żadnym wypadku nie dopuścić do przedawnienia roszczenia.

Niniejsze zarządzenie wydaje się na podstawie pisma Prezesa Prokuratorji Generalnej R. P. z dnia 11 grudnia 1935 r. Nr. 4085/S/35.

(—) Korsak

PODSEKRETARZ STANU

Otrzymują nadto:

P. Dyrektor Głównego Urzędu Statystycznego
P. Komendant Główny Policji Państwowej,
P. Dowódca Korpusu Ochrony Pogranicza.

133.

OKÓLNİK Nr. 55

z dnia 7 lipca 1936 r.

o lokalach przydzielonych na pomieszczenie wojewódzkich i powiatowych urzędów rozjemczych.

(Nr. BZ. 17-Og-14.)

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu na m. st. Warszawę.

Uchylając zarządzenie z dnia 12 stycznia 1935 r. Nr. BZ-17-Og-2 w sprawie lokali wojewódzkich i powiatowych urzędów rozjemczych (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 3, poz. 13) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu i Ministerstwem Rolnictwa i Reform Rolnych komunikuje, że stosownie do postanowień art. 29 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o urzędach rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich (Dz. U. R. P. Nr. 5, poz. 60), koszty związane z utworzeniem i utrzymaniem wojewódzkich urzędów rozjemczych pokrywane są z budżetu Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych.

Wobec powyższego wojewódzkie urzędy rozjemcze powinny być traktowane narówni z innymi urzędami państwowymi, a w związku z tem za lokale przydzielone w budynkach państwowych na pomieszczenie tych urzędów winna być stosowana zasada niepobierania czynszów.

Za lokale natomiast przydzielone wojewódzkim urzędom rozjemczym w budynkach prywatnych, wynajętych przez Skarb Państwa, urzędy te powinny opłacać odpowiednią część czynszu.

Urzędy rozjemcze powinny ponosić koszty, związane z utrzymaniem i wewnętrznym remontem lokali przydzielonych im w budynkach państwowych.

Za lokale użytkowane przez powiatowe urzędy rozjemcze w budynkach państwowych powinny być nadal pobierane opłaty czynszowe, gdyż koszty utrzymania tych urzędów ponoszą powiatowe związki samorządowe.

(—) Korsak

PODSEKRETARZ STANU

III. Pisma Okólne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

134.

P I S M O O K Ó L N E

z dnia 30 czerwca 1936 r.

o odciążeniu gmin.

(Nr. SS. 55/21).

Do

P. P. Wojewodów i Starostów.

Nadmierne obciążenie gmin czynnościami, zleconymi zarówno w drodze przepisów ogólnych, jak i zarządzeń doraźnych, wydawanych nie tylko przez władze naczelne, ale również im podległe doprowadziło warunki urzędowania gmin do stanu budzącego uzasadniony niepokój. W miarę bowiem nadmiernego obciążenia gminy maleje jej zdolność do wykonywania przez nią nawet najbardziej zasadniczych zadań pierwszorzędного znaczenia dla administracji publicznej, tak rządowej jak i samorządowej.

Uznając, że stan tego rodzaju winien ulec radykalnej zmianie, Pan Prezes Rady Ministrów, zarządzeniem z dnia 9 czerwca b. r. Nr. 58-24/8 wezwał do podjęcia energicznej akcji, zmierzającej do uproszczenia administracji gminnej i odciążenia jej od zadań zleconych.

W wykonaniu zarządzeń Pana Prezesa Rady Ministrów poszczególne Ministerstwa przystępują do rewizji obowiązujących przepisów i wydanych zarządzeń w celu:

1) zniesienia nałożonych na gminy czynności, których prowadzenie nie jest usprawiedliwione ani koniecznością ani celowością administracyjną;

2) uproszczenia czynności niezbędnych, aby mogły być wykonywane w sposób przysparzający najmniej pracy.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, przystępując do wykonania zarządzenia Pana Prezesa Rady Ministrów w zakresie swego resortu, prosi P.P. Wojewodów i Starostów, ażeby:

1) we własnym zakresie niezwłocznie przystąpili do rewizji wydanych przez siebie zarządzeń, obciążających gminy czynnościami zleconymi;

2) na przyszłość zredukowali do granic niezbędnej potrzeby polecenia wykonawcze, kierowane do gmin i dostosowywali je do po-

ziomu pracy organów gminnych oraz ogólnie korzystali z ogólnych postanowień ustawowych, powołujących gminę do pomocy i współdziałania z władzami administracyjnymi.

Wkońcu Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zaznacza, że Pan Prezes Rady Ministrów zarządził bezwzględnie zakazać obciążania gmin czynnościami prawnie nieuzasadnionymi i polecić ściśle przestrzeganie przepisów w sprawie koordynacji zleceń wykonawczych z władzami administracji ogólnej (art. 68 ust. (5) ustawy z dn. 23.III.1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego).

Wzywając P. P. Wojewodów i Starostów do niezwłocznego przystąpienia do odciążania gmin w ich zakresie działania, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi P. P. Wojewodów o nadesłanie do dnia 15 sierpnia b. r. sprawozdań o wykonaniu niniejszego.

(—) Korsak

PODSEKRETARZ STANU

135.

P I S M O O K Ó L N E

z dnia 30 czerwca 1936 r.

o kontroli potrącań podatków dochodowego i specjalnego od uposażeń i wynagrodzeń.

(Nr. GB. 15/31/10)

Do

Urzędów Wojewódzkich i Komisarjatu Rządu na m. st. Warszawę.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje do wiadomości poniżej umieszczony wyciąg z okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 10 czerwca r. b. Nr. D. V. 4234/1/36 w sprawie kontroli potrącania przez władze i urzędy państwowe podatku dochodowego od uposażeń oraz podatku specjalnego od wynagrodzeń wypłacanych z funduszy publicznych.

(—) Hausner

DYREKTOR GABINETU MINISTRA

MINISTERSTWO SKARBU

Nr. D. V. 4234/1/36.

W y c i a g

OKÓLNIAK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 10 czerwca 1936 r. L. D. V. 4234/1/36

w sprawie kontroli potrącania przez władze i urzędy państwowe podatku dochodowego od uposażeń oraz podatku specjalnego od wynagrodzeń wypłacanych z funduszy publicznych.

Do

wszystkich Izb Skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy), oraz wszystkich Urzędów Skarbowych.

W toku przeprowadzonych lustracji Ministerstwo Skarbu stwierdziło, że władze skarbowe

nie czuwają nad prawidłowością potrącania i odstawy przez władze i urzędy państwowe podatku dochodowego od uposażeń oraz podatku specjalnego od wynagrodzeń, wypłacanych z funduszków publicznych. Tymczasem z uwagi na to, że przepisy o poborze wymienionych podatków są skomplikowane i w praktyce nasuwają dużo wątpliwości, mogą zachodzić wypadki nieprawidłowego potrącania tych podatków również przez władze i urzędy państwowe. Ponieważ najwłaściwszym sposobem usunięcia tych nieprawidłowości może być przede wszystkim kontrola, dokonywana przez fachowych urzędników skarbowych, Ministerstwo Skarbu zarządza, aby kontrolą w dziedzinie poboru i odstawy powołanych na wstępie podatków były objęte również wszystkie władze i urzędy państwowe.

W myśl obowiązujących przepisów do wykonywania kontroli w dziedzinie omawianych podatków w odniesieniu do wszystkich podmiotów, wypłacających wynagrodzenia, podlegające tym podatkom a więc i w odniesieniu do wszystkich władz i urzędów państwowych, uprawnione są urzędy skarbowe. W celu zapobieżenia jednak nieporozumieniom jakoby mogły powstać przy przeprowadzaniu kontroli przez urzędy skarbowe we władzach i urzędach centralnych oraz wyższych instancjach, Ministerstwo Skarbu rozdziela kompetencje władz skarbowych w dziedzinie omawianej kontroli jak następuje:

B. Izby Skarbowe (Wydziały II) oraz Wydział Skarbowy Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego przeprowadzać będą kontrolę w odniesieniu do:

2) Urzędów Wojewódzkich oraz Komisarjatu Rządu w Warszawie,

16) oraz tych wszystkich urzędów, instytucji i zakładów, dla których wynagrodzenia asygnują wyżej wymienione władze i urzędy.

W myśl powyższego rozdziału kompetencji na . . . . . Izbach skarbowych (Wydziale Skarbowym) ciąży obowiązek przeprowadzania jedynie kontroli we władzach i urzędach, wymienionych wyżej w pkt. . . . . B, natomiast wszelkie inne czynności w odniesieniu do tychże władz i urzędów, związane z kontrolą omawianych podatków, a przewidziane w § 289 i następnych instrukcji podatkowej, a w szczególności: objęcie tych władz i urzędów swoją ewidencją, kontrolę podatków na podstawie przedkładanych wykazów, odnotowywanie wpłat, prowadzenie teczek i t. d., obowiązane są spełniać w dalszym ciągu urzędy skarbowe.

W razie stwierdzenia przez urzędy skarbowe na podstawie ewidencji, że władze lub urzędy, podlegające kontroli Ministerstwa Skarbu lub izb skarbowych (Wydziału Skarbowego), nie wpłacają podatku od uposażeń lub podatku specjalnego, bądź też w razie stwierdzenia na podstawie przedkładanych wykazów, że wpłacono podatku za mało, urzędy skarbowe powiadomią o tem Ministerstwo Skarbu (Departament V) lub izbę skarbową (Wydział Skarbowy).

Dla władz i urzędów państwowych, w których kontrola dokonywana jest przez izby skarbowe (Wydział Skarbowy), założą izby ewidencji, w których to ewidencjach odnotowywać będą daty przeprowadzonych kontroli w poszczególnych władzach i urzędach. Do przeprowadzania tych kontroli każda z izb skarbowych (Wydział Skarbowy) wyznaczy specjalnego urzędnika.

Z każdej dokonanej kontroli, niezależnie od jej wyników, należy sporządzić odpowiedni protokół na drukach wzór Nr. 109 i 110 i. p.

W przypadkach stwierdzenia przez władze skarbowe podczas kontroli na miejscu, że kontrolowana władza, urząd, instytucja lub zakład państwowy nie potrąca podatku bądź też potrąca go nieprawidłowo, albo też zalega z wpłacaniem do kasy urzędu skarbowego potrąconych kwot, wymiaru podatku oraz grzywien uskutecznić nie należy. W tych wypadkach należy wezwać władzę lub urząd do usunięcia stwierdzonego uchybienia w określonym terminie. Gdy takiemu wezwaniu nie uczyniono zadość, należy zawiadomić o tem władzę przełożoną nad władzą lub urzędem, dopuszczającym się uchybień, a gdy i to nie odniesie należytego skutku, należy przedstawić sprawę dotyczącej władzy naczelnej. Urzędy skarbowe nie zwracają się jednak bezpośrednio do władz przełożonych i naczelnych, lecz przedkładają odpowiednie sprawozdania izbom skarbowym (Wydziałowi Skarbowemu), które odnoszą się do właściwych władz przełożonych i naczelnych. W razie, gdyby interwencja u władz naczelnych nie dała rezultatu, należy sprawę przedstawić Ministerstwu Skarbu.

Postanowienia okólnika niniejszego nie mają zastosowania do monopolii państwowych, banków państwowych i przedsiębiorstw państwowych, zarówno wydzielonych jak i niewydzielonych z administracji państwowej, w których kontrolę omawianych podatków przeprowadzać będą urzędy skarbowe na zasadach ogólnych.

136.

P I S M O O K Ó L N E

z dnia 30 czerwca 1936 r.

o utracie mandatu przez posłów lub senatorów

(Nr. Pers. 210/2).

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę, Prezesów Wojewódzkich Sądów Administracyjnych w Poznaniu i Toruniu, Naczelnika Urzędu Spraw Mniejszości w Katowicach, Starostów, Prezydentów Miast.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje do wiadomości i stosowania okólnik Nr. 1 Pre-

zydium Rady Ministrów z dnia 3 stycznia 1936 r.
Nr. 3-25/1 w sprawie utraty mandatu przez posłów i senatorów.

(—) inż. Kucharski
DYREKTOR BIURA PERSONALNEGO.

Otrzymują nadto:

P. Komendant Główny Policji Państwowej,
P. Dowódca Korpusu Ochrony Pogranicza,
P. Dyrektor Głównego Urzędu Statystycznego.

Załącznik do pisma ok. Nr. Pers. 210/2.

PREZYDIUM RADY MINISTRÓW
Warszawa, dnia 3 stycznia 1936 r.
Nr. 3-25/1.

Utrata mandatu przez posłów
lub senatorów.

OKÓLNIK Nr. 1.

Do

wszystkich Ministerstw
w Warszawie.

W myśl art. 86 ust. (2) lit. e) i f) Ordynacji wyborczej do Sejmu z dnia 8 lipca 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 319) oraz art. 45 ust. (2) lit. e) i f) Ordynacji wyborczej do Senatu z dnia 8 lipca 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 320) poseł lub senator traci mandat w razie objęcia płatnej służby państwowej z wyjątkiem stanowiska ministra, podsekretarza stanu lub profesora szkoły akademickiej, a jeżeli chodzi o senatorów — także z wyjątkiem stanowiska przedstawiciela dyplomatycznego oraz w razie objęcia stanowiska funkcjonariusza publicznego jeżeli powołanie na to stanowisko nastąpiło nie na podstawie wyboru albo wniosku organów samorządu terytorialnego lub gospodarczego.

W związku z powyższym Prezydium Rady Ministrów prosi o zawiadomienie Biura Sejmu lub Senatu o wypadkach objęcia przez posłów lub senatorów płatnej służby państwowej lub stanowisk funkcjonariuszy publicznych, z podaniem daty objęcia służby lub stanowiska.

p. o. DYREKTOR BIURA PERSONALNEGO

(—) J. Jagiełło

137.

P I S M O O K Ó Ł N E

z dnia 2 lipca 1936 r.

o wypłacie dodatkowych wynagrodzeń.

(Nr. SS. 40/32/17).

Do

P. P. Wojewodów, Przewodniczących Wydziałów Powiatowych, Prezydentów Miast.

Sprawa wypłaty dodatkowych wynagrodzeń została wyjaśniona tutejszem pismem okólnem z dn. 22.VI b. r. Nr. SS. 40/32-14. O ile jednak chodzi o kierowników Powiatowych Zarządów Drogowych zawarte w powołanym piśmie okólnem wyjaśnienie należy zmienić o tyle, że wynagrodzenia dodatkowe, wypłacane im z funduszy związków samorządowych, nie podpadają pod uchwały Rady Ministrów z dn. 23 XI i 19.XII.1935 r.

Za DYREKTORA DEPARTAMENTU
(—) Podwiński
NACZELNIK WYDZIAŁU

138.

P I S M O O K Ó Ł N E

z dnia 8 lipca 1936 r.

o podpisywaniu wniosków w sprawach podziału administracyjnego.

(Nr. GL. 36-49.)

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego)

W związku z postanowieniem § 19 pktu 1 rozporządzenia ministerjalnego z dn. 13.VIII. 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 76, poz. 611) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi, ażeby wnioski w sprawie zmian w podziale administracyjnym na województwa, powiaty i gminy, a więc dotyczące: tworzenia i znoszenia jak również ustalania i zmiany granic i nazw oraz siedzib poszczególnych jednostek administracyjnych, przedkładane były Ministerstwu wyłącznie przez P. P. Wojewodów i za ich podpisem.

Sprawy te nie mają charakteru spraw nagłych, natomiast mają za przedmiot wprowadzanie trwałych zmian organizacyjnych oraz dotyczą w szczególniejszy sposób interesów mieszkańców danych okręgów i z tego powodu Ministerstwo Spraw Wewnętrznych musi przywiązywać wagę do tego, ażeby znać w tych sprawach osobisty pogląd Wojewody.

(—) Kawecki
PODSEKRETARZ STANU

B.

I. Przedruki z Dziennika Ustaw R. P.

z 27 czerwca Nr. 48. Rok 1936

Poz. 347. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 18 czerwca 1936 r. o cenach soli i solanki.

Poz. 348. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 19 czerwca 1936 r. o zmianie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27 lutego 1934 r. w sprawie kwalifikacji sekretarzy gminnych.

Na podstawie art. 13 ust. 4 oraz art. 121 i 129 ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 294) zarządzam co następuje:

§ 1. Paragraf 3-ci rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27 lutego 1934 r. w sprawie kwalifikacji sekretarzy gminnych (Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 144) otrzymuje następujące brzmienie:

„W okresie przejściowym do dnia 31 grudnia 1937 r. od kandydatów na sekretarzy gminnych, na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, poznańskiego, pomorskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego wymagane jest:

a) wykształcenie, o jakim mowa w pkt. 1 ust. 1 § 1 rozporządzenia niniejszego,

b) odbycie 3-miesięcznej praktyki w gminie wiejskiej na obszarze województw: białostockiego, kieleckiego, lubelskiego, łódzkiego, nowogródzkiego, poleskiego, warszawskiego, wileńskiego i wołyńskiego, albo w gminie wiejskiej na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, pomorskiego, poznańskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego, zorganizowanej w myśl przepisów art. 102 i 103 ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego,

c) złożenie egzaminu praktycznego, o jakim mowa w § 4“.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 349. Rozporządzenie Ministrów: Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 19 czerwca 1936 r. w sprawie pisania podań przez delegatów powiatowych wojewódzkich biur finansowo-rolnych.

Na podstawie art. 19 ustawy z dnia 28 marca 1933 roku o biurach pisania podań oraz o zakazie udzielania porad prawnych i prowadzenia cudzych spraw (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 269) zarządza się co następuje:

§ 1. Wojewódzkie biura do spraw finansowo-rolnych, przewidziane w art. 100 i 102 roz-

porządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 roku o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych (Dz. U. R. P. z 1936 roku Nr. 5, poz. 59), mogą upoważniać swych delegatów powiatowych do pisania podań do władz administracyjnych i sądowych.

§ 2. Podania, przewidziane w § 1, mogą dotyczyć wyłącznie spraw, przewidzianych w art. 102 ust. 1 pkt. 4 i 5 wspomnianego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r., i wyłącznie dla potrzeb gospodarstw, należących do grupy A — stosownie do art. 3 tegoż rozporządzenia.

§ 3. Wojewódzkie biuro do spraw finansowo-rolnych zawiadamia niezwłocznie o upoważnieniu, przewidzianem w § 1, starostę i prezesa sądu okręgowego, właściwych ze względu na terytorjalny zakres działania delegata.

Zawiadomienie powinno zawierać następujące dane: a) oznaczenie miejscowości, będącej siedzibą delegata, b) imię i nazwisko delegata. O zmianach, dotyczących powyższych okoliczności, należy również zawiadamiać niezwłocznie władze, określone w ust. 1.

§ 4. Udzielanie porad prawnych przez delegata określa art. 102 ust. 1 pkt. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 roku o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 350. Oświadczenie rządowe z dnia 25 maja 1936 r. w sprawie przystąpienia Estonji do międzynarodowej konwencji w sprawie zwalczania obiegu i handlu wydawnictwami pornograficznymi z dnia 12 września 1923 r.

Poz. 351. Oświadczenie rządowe z dnia 25 maja 1936 r. w sprawie złożenia przez Australję dokumentu ratyfikacyjnego międzynarodowej konwencji o linjach ładunkowych z dnia 5 lipca 1930 r.

Poz. 352. Oświadczenie rządowe z dnia 25 maja 1936 r. w sprawie rozciągnięcia na Papuazję, wyspę Norfolk i terytorjum mandatowe Nowej Gwinei międzynarodowej konwencji sanitarnej, dotyczącej żeglugi powietrznej, z dnia 12 kwietnia 1933 r.

Poz. 353. Oświadczenie rządowe z dnia 2 czerwca 1936 r. w sprawie rozciągnięcia na niektóre terytorja brytyjskie konwencji o sposobie opodatkowania obcokrajowych pojazdów mechanicznych z dnia 30 marca 1931 r.

z 30 czerwca Nr. 49 Rok 1936

Poz. 354. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 12 czerwca 1936 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie przedłużenia terminu na zawieranie ukła-

dów dobrowolnych pomiędzy Ordynatem Zamoy-skim a jego wierzycielami.

Poz. 355. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 22 czerwca 1936 r. o zmianie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 20 listopada 1935 r. o ochronie niektórych zwierząt łownych.

Na podstawie art. 51 ust. 1 pkt. a) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1927 r. o prawie łowieckim (Dz. U. R. P. Nr. 110, poz. 934) w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 622), zarządzam co następuje:

§ 1. W § 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 20 listopada 1935 r. o ochronie niektórych zwierząt łownych (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 536)

w wierszu 9 skreśla się wyrazy: „i od 16 lipca do 15 sierpnia“,

w wierszu 15 wyrazy: „od 1 stycznia“ zastępuje się wyrazami: „od 15 stycznia“,

w wierszu 23 dodaje się wyrazy: „w województwach zaś poznańskim i pomorskim okres od 1 grudnia do 15 lipca“,

w wierszu 24 po wyrazach „(samie i młodych)“ wstawia się wyrazy: „w województwach poznańskim i pomorskim okres od 1 grudnia do 15 lipca, w województwach zaś pozostałych okres od 1 stycznia do 15 lipca“, a po wyrazie „oraz“ dodaje się wyraz „dla“.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 356. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 czerwca 1936 r. o uzupełnieniu listy rzemiosł.

Na podstawie art. 142 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 468) zarządzam co następuje:

§ 1. Listę rzemiosł, objętą art. 142 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 7 czerwca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 468) w brzmieniu ustawy z dn. 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350) uzupełnia się jak następuje:

- 1) jako nowe rodzaje rzemiosła dodaje się: „bieliźniarstwo“, „gorseciarstwo“, „ślusarstwo samochodowe“, „ślusarstwo precyzyjne (mechanictwo)“;

- 2) wprowadza się:

zamiast „chemiczne czyszczenie i farbowanie odzieży i skór futrzanych: — „chemiczne czyszczenie i farbowanie tkanin i odzieży, farbowanie skór futrzanych“,

zamiast „krawiectwo“ — „krawiectwo damskie, krawiectwo męskie“.

§ 2. Postanowienia § 1 stosują się do całego obszaru, na którym obowiązuje rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 357. Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 25 czerwca 1936 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Sprawiedliwości, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie zmiany „Regulaminu przewozu przesyłek towarowych na kolejach żelaznych“.

Poz. 358. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 czerwca 1936 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Pocht i Telegrafów o sporządzaniu przez urzędy i agencje pocztowe protestów weksli.

z 2 lipca   Nr. 50   Rok 1936

Poz. 359. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 1936 r. o ustaniu mocy obowiązującej dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 listopada 1935 r. w sprawie wykonania art. 16 Statutu Ligi Narodów.

Poz. 360. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 20 czerwca 1936 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Opieki Społecznej, Skarbu i Komunikacji, o zmianach w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa z dnia 9 stycznia 1928 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierząt.

Na podstawie art. 12, 17, 28, 97 i 112 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 sierpnia 1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych (Dz. U. R. P. Nr. 77, poz. 673), zmienionego rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 229) i ustawą z dnia 25 lutego 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 229) zarządzam co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa z dnia 9 stycznia 1928 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 sierpnia 1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych (Dz. U. R. P. Nr. 19, poz. 167), zmienionego rozporządzeniami z dnia 15 listopada 1932 r. (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr. 7, poz. 45) i z dnia 14 czerwca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 435), wprowadza się następujące zmiany:

1) W § 4 skreśla się wyrazy „(załącznik Nr. 1 i załącznik Nr. 7 — wzór Nr. 2)“.

2) W § 11 skreśla się wyrazy „pomoru i zaraży świń“.

3) W § 15 skreśla się wyrazy „(załącznik Nr. 7 wzór Nr. 1)“.

4) W § 31:

pkt. 1 otrzymuje brzmienie następujące:

„1) w miejscu zamieszkania biegłego lub w odległości nie większej niż 2 km od tego miejsca — 1 zł 70 groszy za każdą zużytą i rozpoczętą godzinę wykonywania obowiązków biegłego; czas zużyty na przybycie do miejsca wykonywania tych obowiązków i spowrotem do domu wlicza się do godzin czynności; całość wynagrodzenia biegłego nie może jednak przekraczać 10 zł.“

W pkt. 2 lit. b) liczbę „50“ zastępuje się liczbą „30“.

5) W §§ 72 i 84 wyrazy „§§ 31 lit. c i 35“ zastępuje się wyrazami „art. 31 lit. c i art. 35.“

6) W § 91 w ustępie drugim wyrazy „Wydziału Higjeny Zwierząt Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego w Bydgoszczy, który“ zastępuje się wyrazami „państwowej weterynaryjnej pracowni rozpoznawczej, która“.

7) W § 92 w ustępie drugim wyrazy „Wydziału Higjeny Zwierząt“ zastępuje się wyrazami „państwowej weterynaryjnej pracowni rozpoznawczej“.

8) Po § 131 w dziale „c) Pruszczyca“ umieszcza się nowy rozdział I w brzmieniu następującem:

„I. Pruszczyca w państwie ościennem.

§ 132. Dowiedziawszy się w jakikolwiek sposób o szerzeniu się pruszczycy w państwie ościennem w odległości do 20 km od granicy i wobec grożącego niebezpieczeństwa przyniesienia tej zarazy do kraju, wojewoda winien niezwłocznie donieść o tem Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych i ustanowić wzdłuż zagrożonej granicy okrąg, zagrożony pruszczycą.

Do okręgu, zagrożonego pruszczycą, powinny być włączone wszystkie miejscowości na obszarze, przylegającym do granicy, o szerokości do 40 km.

Przy określaniu okręgu zagrożonego należy uwzględnić miejscowe warunki, ruch graniczny, granice naturalne (rzeki, jeziora, wzgórza, lasy, błota i t. p.), a przede wszystkim odległość od granicy i nasilenie zarazy w państwie ościennem.

Ścisłe określenie okręgu, zagrożonego pruszczycą, i wydane dla niego zarządzenia wojewoda powinien podać do wiadomości publicznej.

W okręgu, zagrożonym pruszczycą, wojewoda powinien wstrzymać ruch graniczny zwierzętami racicowemi, zakazać puszczania zwierząt racicowych samopas poza obręb zagrody, uzależnić od swego zezwolenia wypędzanie tych zwierząt na wspólne pastwiska lub pojenie ich we wspólnych wodopojach, zastosować przepisy § 164 i 165 oraz wydać zakazy przewidziane w § 167 pkt. 1, 2, 3 i 4.“

Dotychczasowe rozdziały I, II, III, IV i V zmieniają kolejną numerację na II, III, IV, V i VI, a § 132 zmienia się na § 132-a.

9) § 215-a otrzymuje brzmienie następujące:

„Wojewoda za zgodą Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych może zarządzić na oznaczonym obszarze badanie bydła rogatego z zastosowaniem środków, mających na celu rozpoznanie gruźlicy.

Wykonanie powyższych czynności może być powierzone właściwym izmom rolniczym w myśl zasad załącznika Nr. 5.

Stosowanie określonych wyżej środków, niezarządzonych przez władze, może się odbywać tylko przez lekarzy weterynaryjnych, którzy są obowiązani w każdym wypadku zawiadamiać o tem uprzednio właściwego starostę, następnie zaś przesyłać wykaz wyników wraz z opisem zwierząt, do których środki te były stosowane.“

10) W § 345 w wierszu trzecim od końca po słowach „całej zagrody“ stawia się kropkę, resztę zdania do końca paragrafu skreśla się.

11) § 347 otrzymuje brzmienie następujące:

„Wojewoda może zarządzić zabicie świń, dotkniętych pomorem lub zarazą świń tudzież podejrzanych, — jeżeli przypuszczać należy, że w ten sposób da się osiągnąć zupełnie stłumienie zarazy“.

12) § 352 otrzymuje brzmienie następujące:

„Uboj zwierząt chorych i podejrzanych o pomór lub zarazę świń dozwolony jest tylko w zagrodzie zapowietrzonej, w innem zaś miejscu okręgu zapowietrzonego tylko za zezwoleniem starosty, przy zachowaniu środków ostrożności, wskazanych przez powiatowego lekarza weterynaryjnego, przyczem zwierzęta te podlegają przed ubojem i po uboju urzędowemu badaniu przez lekarza weterynaryjnego.

Unieszkodliwianie mięsa, warunkowo zdatnego, odbywać się winno w obecności lekarza weterynaryjnego.

Jeżeli w miejscu uboju nie da się przeprowadzić zabiegów, mających na celu unieszkodliwienie mięsa, warunkowo zdatnego, — mięso to należy zniszczyć zgodnie z przepisami o nieszkodliwym usuwaniu mięsa.“

13) § 354 otrzymuje brzmienie następujące:

„W obrębie zagrody, zapowietrzonej pomorem lub zarazą świń, należy trzymać psy na uwięzi, inne zaś drobne zwierzęta, jak: koty, króliki, drób, gołębie i t. p. — w zamknięciu.

Wyprowadzenie tych zwierząt (wywiezienie, wyniesienie) poza obręb zagrody wymaga zezwolenia starosty.“

14) Po § 355 w dziale „n) Pomór i zaraza świń.“ dodaje się rozdziały następujące:

„III. Okrąg zapowietrzony.

§ 356. Dokoła zagrody zapowietrzonej starosta winien utworzyć okrąg zapowietrzony i podać do wiadomości publicznej ścisłe określenie tego okręgu wraz z wydaniami dla niego zarządzeniami.

Do okręgu zapowietrzonego włączyć należy zagrody, sąsiadujące z zagrodą zapowietrzoną, a nawet całą miejscowość — w zależności od

miejscowego ruchu i obrotu zwierzętami oraz niebezpieczeństwa przeniesienia zarazy.

§ 356a. W okręgu zapowietrzonym mają zastosowanie przepisy §§ 350 — 355 oraz 356-b.

§ 356-b. W okręgu zapowietrzonym starosta powinien:

1) zakazać odbywania targów i pokazów świń, handlu domokrażnego świniami, jak również przetargów na świnie;

2) zakazać pędzenia świń, puszczenia ich samopas i na wspólne pastwiska, jak również zatrzymywania się ze świniami, przewożonemi na wozach;

3) zakazać używania knurów do pokrywania cudzych świń;

4) nakazać umieszczenie tablic z wyraźnym i trwałym napisem: „Pomór świń” lub „Zaraza świń” przy drogach na granicy okręgu;

5) uzależnić od warunków, przewidzianych w § 353, wyprowadzanie świń z okręgu i przeprowadzanie ich przez ten okrąg, jak również uzależnić od swego zezwolenia wprowadzanie świń do okręgu;

6) uzależnić od swego zezwolenia wypędzanie świń na własne pastwiska

IV Okrąg zagrożony.

§ 356-c. Dokoła okręgu zapowietrzonego starosta winien ustanowić ściśle określony okrąg, zagrożony pomorem i zarazą świń, kierując się stopniem niebezpieczeństwa zarazy i miejscowymi potrzebami gospodarczymi.

§ 356-d. W okręgu zagrożonym mają zastosowanie przepisy §§ 350 — 355, 356-e i 356-f.

§ 356-e. W okręgu zagrożonym starosta powinien:

1) zakazać odbywania targów i pokazów świń, handlu domokrażnego świniami, jak również przetargów na świnie — z wyjątkiem przetargów na świnie, znajdujące się przynajmniej od 3 miesięcy w tej samej zagrodzie;

2) zakazać pędzenia świń, puszczenia ich samopas, jak również zatrzymywania się ze świniami, przewożonemi na wozach;

3) nakazać umieszczenie tablic z wyraźnym i trwałym napisem: „Pomór świń” lub „Zaraza świń” — przy drogach na granicy okręgu;

4) uzależnić od swego zezwolenia używanie knurów do pokrywania cudzych świń;

5) uzależnić od warunków, przewidzianych w § 353, wyprowadzanie świń z okręgu i przeprowadzanie ich przez ten okrąg, jak również uzależnić od swego zezwolenia wprowadzanie świń do okręgu;

6) uzależnić od swego zezwolenia wypędzanie świń na wspólne pastwiska

§ 356-f. Starosta może zezwolić na wywóz z okręgu zagrożonego świń hodowlanych i użytkowych — pod warunkiem, że zwierzęta na 24 godziny przed wywozem zostaną zbadane przez powiatowego lekarza weterynaryjnego i uznane za niepodlegające.

Jeżeli zwierzęta mają być przewiezione na obszar innego powiatu, starosta winien uprzednio uzyskać zgodę właściwego starosty. Do przewozu tych zwierząt stosuje się przepisy § 353.

Po przybyciu na miejsce przeznaczenia zwierzęta należy poddać czterotygodniowej obserwacji z zastosowaniem środków ostrożności, wymienionych w § 363.

Dotychczasowe rozdziały III, IV, V, VI i VII zmieniają kolejną numerację na V, VI, VII, VIII i IX, zaś § 356 skreśla się.

15) W § 368 pkt. 1) otrzymuje brzmienie następujące:

„1) po upływie 4 tygodni od czasu, kiedy wszystkie świnie zagrody zapowietrzonej padły, zostały zabite lub z zagrody usunięte, albo”.

W pkt. 2) liczbę „4” zmienia się na „8”.

16) W § 380 dodaje się trzy nowe ustępy:

„Szczepienia łącznie żywymi zarazkami i surowicą, przeprowadzane nie z urzędu, mogą być wykonywane tylko przez lekarzy weterynaryjnych, którzy są obowiązani w każdym wypadku zawiadamiać o tem uprzednio właściwego starostę, następnie zaś przesłać wykaz wyników wraz z opisem szczepionych zwierząt oraz podaniem nazwy, pochodzenia i numeru surowicy i szczepionki.

Starosta powinien poddać zagrodę obserwacji na przeciąg trzech tygodni, począwszy od dnia szczepienia; obserwacja może być uchylona dopiero po należytem przeprowadzeniu oczyszczenia i odkażenia.

W okręgu zapowietrzonym i zagrożonym pomorem lub zarazą świń szczepienie świń surowicą różycową może być dokonywane tylko za uprzedniem zezwoleniem starosty.”

17) W załączniku Nr. 1 w § 5 skreśla się wyrazy „(załącznik Nr. 7 — wzór Nr. 2)”.

18) W załączniku Nr. 1 w § 30 skreśla się ustęp ostatni.

19) W załączniku Nr. 1 w § 35 skreśla się ustęp ostatni.

20) W załączniku Nr. 3 rozdział „I. Wstęp.” otrzymuje brzmienie następujące:

„Badania rozpoznawcze przeprowadzają państwowe weterynaryjne pracownice rozpoznawcze.

Tworzenie i znoszenie pracowni rozpoznawczych, ustalanie ich organizacji i szczegółowego zakresu działania oraz określanie obszarów objętych działalnością poszczególnych pracowni należy do Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.”

21) W załączniku Nr. 3 w § 20 skreśla się ustęp ostatni.

22) W załączniku Nr. 3 w § 21 skreśla się ustęp ostatni.

23) W załączniku Nr. 4 w rozdziale „I. Badanie krwi.” ustępy pierwszy i drugi zastępuje się ustępem o treści następującej:

„Badanie krwi spowodu nosaczyny przeprowadzają wyznaczone państwowe weterynaryjne pracownice rozpoznawcze.”

W ustępie trzecim wyrazy „do Wydziału Higieny Zwierząt Państwowego Instytutu Nauko-

wego Gospodarstwa Wiejskiego w Bydgoszczy“ zastępuje się wyrazami „do państwowej weterynaryjnej pracowni rozpoznawczej.“

W ustępie czwartym skreśla się wyrazy „według wzoru Nr. 3 — załącznika Nr. 7.“

W ustępie dwunastym skreśla się wyrazy „(rubryka 4)“.

24) W załączniku Nr. 4 w rozdziale „II. Malleinizacja.“ w ustępie drugim wyrazy „Instytutu Weterynarii i Medycyny Doświadczalnej Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, Czy sta 16“ zastępuje się wyrazami „Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach.“

W ustępie trzecim po wyrazach „listę koni“ stawia się kropkę. Resztę zdania do końca ustępu skreśla się.

25) W załączniku Nr. 4 w rozdziale „II. Malleinizacja.“ w przepisach „d) Postępowanie i ocena wyników malleinizacji“ w pkt. 1 lit. b) w zdaniu ostatnim oraz w pkt. 2 lit. a) i lit. b) zamiast wyrazów „21 dni“ umieszcza się „42 dni“.

26) Załącznik Nr. 7 skreśla się.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 361. Oświadczenie rządowe z dnia 2 czerwca 1936 r. w sprawie ratyfikacji i wymiany dokumentów ratyfikacyjnych protokołu dodatkowego z dnia 20 września 1935 r., do układu dodatkowego z dnia 3 lutego 1934 r. do konwencji handlowej między Polską a Szwajcarią.

Poz. 362. Oświadczenie rządowe z dnia 5 czerwca 1936 r. w sprawie ratyfikacji i wymiany dokumentów ratyfikacyjnych porozumienia między Polską a Szwajcarią w formie wymiany not z dnia 29 lipca 1935 r., dotyczącego wzajemnego udzielenia kontyngentów na tkaniny wełniane i plecionki do kapeluszy.

z 6 lipca   Nr. 51   Rok 1936

Poz. 363. Ustawa z dnia 2 lipca 1936 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania dekretów.

Art. 1. Upoważnia się Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania — do dnia otwarcia najbliższej sesji zwyczajnej Sejmu — dekretów w zakresie:

a) spraw gospodarczych, finansowych i obrotu Państwa, — z wyjątkiem zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 października 1927 r. o stabilizacji złotego (Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 790), nakładania nowych obciążeń chyba, że chodzi o przeprowadzanie reformy podatków i opłat, mającej na celu uproszczenie bądź ujednolicenie obowiązującego systemu, i z wyjątkiem spraw, które były przedmiotem projektów ustaw, wniesionych przez Rząd w czasie sesji zwyczajnej 1935/36 i nieuchwalonych przez Izby ustawodawcze;

b) ustalenia stosunku Państwa do Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Polsce.

Art. 2. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Prezesowi Rady Ministrów i wszystkim Ministrom, każdemu we właściwym mu zakresie działania.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 364. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 czerwca 1936 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych w sprawie zmiany przepisów o umundurowaniu i uzbrojeniu Policji Państwowej.

Na podstawie art. 65 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o Policji Państwowej, w brzmieniu obwieszczenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 grudnia 1930 r. (Dz. U. R. P. z 1931 r. Nr. 5, poz. 27) zarządzam co następuje:

§ 1. Oznaki stopni służbowych oficerów i szeregowych Policji Państwowej oraz oznaka pełnienia służby szeregowych Policji Państwowej powinny odpowiadać przepisom i wzorom, podanym w rozporządzeniu niniejszem *).

§ 2. Jako oznaki stopni służbowych szeregowych ustala się na naramiennikach — biały, 1 cm szeroki galon taśmowy, z krawężniami po 1 mm szerokimi wypustkami barwy niebieskiej (chabrowej) i na czapce — biały, haftowany, 5 mm szeroki galonik na podkładce o 1 mm szerszej i dłuższej od niego, z sukna barwy niebieskiej (chabrowej).

Poszczególne stopnie służbowe szeregowych oznacza się na naramiennikach, jak następuje:

a) posterunkowy — dwa galony poprzeczne, z których jeden w odległości 1 cm od wszy-cia naramiennika do rękawa, drugi w odległości 5 mm od pierwszego (tablica I wzór nr. 1),

b) starszy posterunkowy — trzy galony poprzeczne, z których pierwszy dolny jak u posterunkowego, następne w odległości 5 mm od siebie (tablica I wzór nr. 2),

c) przedownik — galon wzdłuż brzegów naramiennika, z wyjątkiem dolnego brzegu wszyt-go do rękawa (tablica I wzór nr. 3),

d) starszy przedownik — galon jak u przedownika, ponadto galon przez środek, wzdłuż naramiennika (tablica I wzór nr. 4).

Na czapce stopnie służbowe szeregowych oznacza się w sposób następujący:

a) posterunkowy — dwa galoniki po 3 cm długie, umieszczone w odległości 2 mm jeden nad drugim w układzie poziomym na otoku czapki z przodu, symetrycznie do orzełka i tak, ażeby podpinka ich nie zasłaniała (tablica II wzór nr. 1),

b) starszy posterunkowy — trzy galoniki takiej samej długości, w tem samym miejscu i w

*) Załączników nie przedrukowano.

ten sam sposób umieszczone, jak u posterunkowego (tablica II wzór nr. 2),

c) przodownik — jeden galonik w kształcie 45° kąta, o ramionach po 2,5 cm długich, umieszczonego wierzchołkiem wdół na otoku czapki z przodu, symetrycznie do orzełka i tak, ażeby podpinka go nie zasłaniała (tablica III wzór nr. 1),

d) starszy przodownik — jeden galonik w kształcie kąta i w ten sam sposób umieszczony jak u przodownika, ponadto wewnątrz drugi galonik w kształcie kąta, w odległości 2 mm od pierwszego (tablica III wzór nr. 2).

Ramiona kątów galonikowych na czapce u przodownika i starszego przodownika ścięte ukośnie — równolegle do górnej krawędzi otoka czapki.

Na galonach naramienników szeregowych umieszcza się srebrne haftowane (barwy galonów) numery okręgów wojewódzkich 2,5 cm wysokie (tablica I wzór nr. 1, 2, 3, 4 i 6), u szeregowych Komendy Głównej Policji Państwowej — srebrne haftowane (barwy galonów) litery K. G. takiej samej wysokości, niewiązane (tablica I wzór nr. 5).

Na przedniej części kołnierza kurtki, pośrodku jego szerokości i po obu stronach zapięcia naszyte patki (parole) z sukna barwy niebieskiej (chabrowej), 3,5 cm szerokie i 9 cm długie w linii środkowej, wycięte w tylnym końcu w formie łukowo wciętego zęba o 2 cm długiej cięciwie łuku; w odległości 2,5 cm od wierzchołka ścięcia patki, pośrodku jej szerokości, płasko wszyty mały guzik mundurowy; patki po brzegach wokoło stebnowane nicią barwy niebieskiej (chabrowej) (tablica IV wzór nr. 1); na kołnierzu płaszcza patki z sukna barwy niebieskiej (chabrowej), w ten sam sposób umieszczone, takiej samej szerokości, 11 cm długie, z płasko wszytym dużym guzikiem mundurowym w odległości 3 cm od wierzchołka ścięcia patki (tablica IV wzór nr. 3). U szeregowych oddziałów konnych na kołnierzu kurtki i bluzy letniej w tych samych miejscach, takiej samej wielkości i barwy patki, wycięte w tylnym końcu w formie proporczyków, bez guzików, o 2,5 cm długim każdym brzegu wcięcia do środka i przestebnowane, prócz brzegów wokoło, przez środek wzdłuż (tablica IV wzór nr. 2); na kołnierzu płaszcza patki z sukna barwy niebieskiej (chabrowej) w ten sam sposób umieszczone, takiej samej szerokości, 11 cm długie, i o takim samym wcięciu do środka, bez guzików (tablica IV wzór nr. 4).

Szeregowi, posiadający wykształcenie średnie albo wyższe lub będący oficerami rezerwy, noszą brzegi naramienników kurtki i płaszczy, oprócz brzegów dolnych, obszyte sznurkiem 3 mm grubości, kręconym z dwóch żyłek: błękitnej (chabrowej) i białej (tablica I wzór nr. 6).

Szeregowi władający obcemi językami noszą na lewym rękawie kurtki i płaszczy czarną przepaskę z wyhaftowanym na niej czworobokiem o rozmiarach 39 × 39 mm, wewnątrz którego ułożone poziomo barwy danego państwa. Nad czwo-

robokiem, pośrodku jego górnej krawędzi poziomej, w odległości 5 mm umieszczona biała 10 mm wysoka haftowana litera łacińska, początkowa nazwy danego państwa.

Szeregowi pełniący służbę na drogach wodnych noszą srebrną haftowaną kotwicę na prawym rękawie bluzy, 15 cm poniżej szwu barkowego, umieszczoną na podkładce z sukna barwy granatowej kształtu nieumiarowego sześcioboku 10 cm wysokiego i 6 cm szerokiego.

Stopnie służbowe szeregowych Policji Państwowej — kobiet oznacza się na naramiennikach i czapce galonami taśmowymi oraz galonikami — takimi samymi i w ten sam sposób jak u szeregowych Policji Państwowej; na kołnierzu kurtki i płaszczy — patki takie same jak u szeregowych Policji Państwowej, jako też numery lub litery na galonach naramienników.

§ 3. Jako oznakę pełnienia służby ustala się dla szeregowych Policji Państwowej służbowy znaczek ewidencyjny, noszony na prawym boku kurtki lub płaszcza, pośrodku szerokości i wysokości prawej kieszeni kurtki, a na płaszczu — w odpowiednim do tej kieszeni miejscu.

Opis służbowego znaczka ewidencyjnego: tarcza z białego metalu matowego o 5 cm średnicy i 7 mm wypukłości, z gładko wykonaną krawędzią, zakończoną w czterech miejscach (w układzie krzyżowym) tarczками w kształcie półkoli; na przedniej stronie tarczy wokoło brzegu 1 mm obwódka, a w odległości 5 mm od niej dwie obwódki po 1,5 mm, z których wewnętrzna (mniejsza) tworzy koło o średnicy 32 mm; między krawędzią a następną obwódką tarczy ornamentacja tłoczona na zewnątrz w kształcie wiązanych łuków na oksydowanej płaszczyźnie, a wewnątrz środkowego koła tłoczone na zewnątrz oksydowane 2 cm wysokie numery ewidencyjne. Na tylnej stronie tarczy umocowany płaski sprężynowy zaczep, zapomocą którego przypina się znaczek do kurtki lub płaszcza przez założenie na dwie przyszyte jedna nad drugą poprzeczki z sukna barwy munduru (tablica IV wzór nr. 5).

Szeregowi Policji Państwowej — kobiety noszą, jako oznakę pełnienia służby, taki sam i w tem samym miejscu przypięty służbowy znaczek ewidencyjny.

Szeregowi Policji Państwowej, mający stały przydział do służby śledczej, noszą pomocniczy znaczek legitymacyjny — w sposób niewidoczny, okazywany tylko w wypadkach potrzeby.

Opis pomocniczego znaczka legitymacyjnego: kształt medalu o średnicy 50 mm i 3 mm grubości; prawa strona z gładkim obrzeżem, nieco wzniesionem ponad tło, wokoło wieniec stylizowany, wewnątrz którego pośrodku godło państwowe; lewa strona z gładkim obrzeżem nieco wzniesionem ponad tło, w otoku u góry napis „Policja Państwowa“, i w otoku u dołu napis „Służba Śledcza“, pośrodku tarcza z numerem ewidencyjnym. Litery napisów wypukłe, numery wklęsłe (tablica XI wzór nr. 1).

Szeregowi Policji Państwowej — kobiety, mający stały przydział do służby śledczej, noszą taki sam pomocniczy znaczek legitymacyjny.

§ 4. Jako oznaki stopni służbowych oficerów ustala się na naramiennikach srebrne matowe, 5 mm szerokie galoniki poprzeczne haftowane (od nadkomisarza wzwyż) oraz srebrne matowe czteroramienne gwiazdki haftowane o 16 mm rozpiętości ramion; gwiazdka składa się ze środkowego kółeczka, od którego w układzie krzyżowym rozchodzą się ramiona kształtu wrzecionowatego, a między nimi łuki tworzące wierzchołkami linję wklęsłą, spływającą ku wierzchołkom ramion do połowy ich wysokości; na czapce srebrny 5 mm szeroki galon — sznurek z wgłębieniem pośrodku wzdłuż, gwiazdki — takie same jak na naramiennikach i podpinkach z taśmy galonowej na skórzanem podszyciu, 1,5 cm szeroka, zapinana na białą metalową sprzączkę i dwie nasuwki i z galonu podpink (tablica V, VI, VII, VIII, IX i X).

Poszczególne stopnie służbowe oficerów oznacza się na naramiennikach jak następuje:

a) aspirant — jedna gwiazdka (tablica V wzór nr. 1),

b) podkomisarz — dwie gwiazdki (tablica V wzór nr. 2),

c) komisarz — trzy gwiazdki (tablica V wzór nr. 3),

d) nadkomisarz — dwa galoniki poprzeczne, z których jeden w odległości 1 cm od wszycia naramiennika do rękawa, drugi w odległości 5 mm od pierwszego oraz jedna gwiazdka (tablica V wzór nr. 4),

e) podinspektor — dwa galoniki poprzeczne jak u nadkomisarza i dwie gwiazdki (tablica VI wzór nr. 1),

f) inspektor — dwa galoniki poprzeczne jak u nadkomisarza i trzy gwiazdki (tablica VI wzór nr. 2),

g) nadinspektor — jeden galonik poprzeczny podwójny (1 cm szeroki) w odległości 1 cm od wszycia naramiennika do rękawa i drugi 5 mm szeroki w odległości 5 mm od pierwszego oraz trzy gwiazdki (tablica VI wzór nr. 3).

U generalnego inspektora na naramiennikach w odległości 1 cm od wszycia do rękawa, w poprzek naramienników, naszyty taśmowy 1,5 cm szeroki galon, z 4 mm szeroką wypustką barwy niebieskiej (chabrowej) przez środek wzdłuż; galon naszyty zygzakowato (załamami), przyczem wysokość załamów wynosi 2,5 cm; na środku naramiennika wzdłuż jedna gwiazdka (tablica VI wzór nr. 4).

Na czapce oznacza się stopnie służbowe oficerów w sposób następujący:

a) aspirant — jeden galon-sznurek dokoła górnego szwu otoka oraz jedna gwiazdka na przodzie otoka, między orzełkiem a srebrną podpinką (tablica VII wzór nr. 1),

b) podkomisarz — jeden galon-sznurek jak u aspiranta i dwie gwiazdki (tablica VII wzór nr. 2),

c) komisarz — jeden galon-sznurek jak u aspiranta i trzy gwiazdki (tablica VIII wzór nr. 1),

d) nadkomisarz — dwa galony - sznurki, z których górny jak u aspiranta, drugi 5 mm poniżej oraz jedna gwiazdka (tablica VIII wzór nr. 2),

e) podinspektor — dwa galony-sznurki jak u nadkomisarza oraz dwie gwiazdki (tablica IX wzór nr. 1),

f) inspektor — dwa galony - sznurki jak u nadkomisarza oraz trzy gwiazdki (tablica IX wzór nr. 2),

g) nadinspektor — dwa galony - sznurki, z których górny jak u aspiranta, drugi 5 mm poniżej podwójnie szeroki (1 cm) oraz trzy gwiazdki (tablica X wzór nr. 1).

U generalnego inspektora na czapce — jeden galon-sznurek jak u aspiranta, a w odległości 2 mm od niego naszyty taśmowy 1,5 cm szeroki galon, z 4 mm szeroką wypustką barwy niebieskiej (chabrowej) przez środek wzdłuż; galon naszyty zygzakowato (załamami), przyczem wysokość załamów wynosi 2,5 cm; na otoku czapki z przodu, między orzełkiem a srebrną podpinką jedna gwiazdka (tablica X wzór nr. 2).

Na naramiennikach (bezpośrednio lub na galonikach poprzecznych od nadkomisarza wzwyż) oficerów umieszcza się numery okręgów wojewódzkich takiej samej wielkości, wykonania i w ten sam sposób umieszczone, barwy gwiazdek lub galoników poprzecznych — jak u szeregowych Policji Państwowej, u oficerów Komendy Głównej Policji Państwowej — srebrne haftowane barwy gwiazdek lub galoników poprzecznych, 2,5 cm wysokie litery KG wiązane (tablica V wzór nr. 1 i 4, tablica VI wzór nr. 3).

Generalny inspektor liter ani numerów na galonach naramienników nie posiada.

Gwiazdki umieszcza się na naramiennikach w odległości 1 — 1,5 cm od górnej linii numerów lub liter i w odległości nie mniejszej jak 3 mm od siebie (między ramionami); przy gwiazdkach na czapce podstawą ich rozmieszczenia jest linja środkowa orzełka (symetrycznie do niego), przy odległości nie większej jak 1 cm od siebie (między ramionami).

Na kołnierzu frencha i płaszcza oficerów pieszych i oddziałów konnych patki z sukna barwy niebieskiej (chabrowej) takiej samej wielkości, wykonania i w ten sam sposób umieszczone jak u szeregowych pieszych i oddziałów konnych (tablica IV wzór nr. 1, 2, 3 i 4).

U oficerów Policji Państwowej — kobiet oznacza się stopnie służbowe na naramiennikach i czapce gwiazdkami, galonami-sznurkami i galonikami poprzecznymi takimi samymi i w ten sam sposób, jak u oficerów Policji Państwowej; na kołnierzu kurtek i płaszczy patki takie same, jak u oficerów Policji Państwowej, jako też numery lub litery na naramiennikach.

Oficerowie Policji Państwowej, mający stały przydział do służby śledczej, noszą pomocniczy znaczek legitymacyjny, taki sam i w ten sam spo-

sób jak szeregowi Policji Państwowej, mający stały przydział do służby śledczej.

Oficerowie Policji Państwowej — kobiety, mający stały przydział do służby śledczej, noszą taki sam pomocniczy znaczek legitymacyjny.

§ 5. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Komendantowi Głównemu Policji Państwowej.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 1936 r.

Równocześnie uchyla się dotychczasowe przepisy, dotyczące oznak stopni służbowych oficerów i szeregowych Policji Państwowej oraz oznaki pełnienia służby i numerów ewidencyjnych (na czapkach i hełmach) szeregowych Policji Państwowej, zawarte: w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 25 maja 1928 r. wydanem w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych o umundurowaniu i uzbrojeniu Policji Państwowej (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 673), w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych z dnia 20 lipca 1931 r. w sprawie letniego umundurowania szeregowych Policji Państwowej, pełniących służbę na drogach wodnych (Mon. Pol. z 1931 r. Nr. 170, poz. 248) w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 20 lipca 1935 r. w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych o letnich bluzach dla oficerów i szeregowych Policji Państwowej (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 374) i w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych z dnia 20 lipca 1935 r. o umundurowaniu i uzbrojeniu oficerów i szeregowych Policji Państwowej — kobiet (Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 370).

Poz. 365. Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 23 czerwca 1936 r. o czasowym obniżeniu składek, uiszczanych przez pracodawców rolnych za ubezpieczenie od wypadków w zatrudnieniu i chorób zawodowych.

Poz. 366. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 2 lipca 1936 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Zagranicznych, Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Przemysłu i Handlu o zniesieniu specjalnych ograniczeń obrotu towarowego z Włochami oraz posiadłościami włoskimi.

Poz. 367. Obwieszczenie Ministra Spraw Wojskowych z dnia 12 czerwca 1936 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 18 grudnia 1920 r. o pocztach, telegrafach i telefonach w czasie wojny lub grożącego Państwu niebezpieczeństwa.

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1936 r. w sprawie zmiany ustawy z dnia 18 grudnia 1920 r. o pocztach, radjotelegrafach, telegrafach i telefonach w czasie wojny (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 244) ogłaszam jednolity tekst ustawy z dnia 18 grudnia 1920 r. o pocztach, radjotelegrafach, telegrafach i telefonach w cza-

sie wojny (Dz. U. R. P. z 1921 r. Nr. 7, poz. 36) z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

1) rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 sierpnia 1921 r. o rozciągnięciu na województwa: nowogródzkie, poleskie i wołyńskie oraz na powiaty: grodzieński, wołkowyski i białowiecki województwa białostockiego mocy obowiązującej ustaw z dnia 27 maja 1919 r. o państwowej wyłączności poczty, telegrafu i telefonu i z dnia 18 grudnia 1920 r. o pocztach, radjotelegrafach, telegrafach i telefonach w czasie wojny (Dz. U. R. P. Nr. 79, poz. 541),

2) rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 maja 1922 r. w przedmiocie rozciągnięcia na Ziemię Wileńską mocy obowiązującej ustawy z dnia 27 maja 1919 r. o państwowej wyłączności poczty, telegrafu i telefonu i ustawy z dnia 18 grudnia 1920 r. o pocztach, radjotelegrafach, telegrafach i telefonach w czasie wojny (Dz. U. R. P. Nr. 43, poz. 362),

3) ustawą z dnia 6 maja 1924 r. o stosowaniu na obszarze województwa śląskiego wszystkich dotychczasowych ustaw w sprawach wojskowych (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 460), — oraz

4) ustawą z dnia 16 kwietnia 1936 r. w sprawie zmiany ustawy z dnia 18 grudnia 1920 r. o pocztach, radjotelegrafach, telegrafach i telefonach w czasie wojny (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 244), — wraz z odpowiednią zmianą numeracji artykułów.

Załącznik do obw. Min. Spr. Wojsk.
z dnia 12 czerwca 1936 r. (poz. 367).

USTAWA

z dnia 18 grudnia 1920 r.

o pocztach, telegrafach i telefonach w czasie wojny lub grożącego Państwu niebezpieczeństwa.

Art. 1.

(1) Z chwilą wybuchu wojny lub z chwilą zarządzenia bądź ogólnej, bądź częściowej mobilizacji, albo gdy tego wymaga interes obrony Państwa, stwierdzony uchwałą Rady Ministrów, powziętą na wniosek Ministra Spraw Wojskowych — podporządkowuje się wszystkie władze i urzędy telegraficzne, telefoniczne oraz organa służby teletechnicznej interesom obrony Państwa.

(2) Takiemu samemu podporządkowaniu w przypadkach, przewidzianych w ustępie pierwszym, podlegać mogą również władze i urzędy pocztowe, gdy potrzebę podporządkowania w interesie obrony Państwa stwierdzi uchwała Rady Ministrów, powzięta na wniosek Ministra Spraw Wojskowych.

(3) We władzach i urzędach, w których dział służby telegraficznej lub telefonicznej tworzy z działem pocztowym jedną całość i podlega wspólnemu przełożonemu, interesom obrony Państwa zostaje podporządkowany przełożony tej

władzy lub urzędu (jego zastępca) albo wyznaczony na kierownika jeden spośród pracowników poczt, telegrafów i telefonów oraz cały personel działu telegraficzno-telefonicznego.

(4) W rozumieniu ustawy niniejszej wyrażenia: „telegraf i telefon“ oznaczają również radjotelegraf, radjotelefon, radjofon i inne środki do porozumiewania się, przesyłania wiadomości, znaków, sygnałów, obrazów lub dźwięków na drodze elektrycznej.

Art. 2.

(1) W przypadkach, przewidzianych w art. 1, przedsiębiorstwa telegrafów i telefonów prywatnych przechodzą pod zarząd Ministra Poczt i Telegrafów, a ich władze (zarządy) stają się organami wykonawczymi Ministra Poczt i Telegrafów. Przedsiębiorstwa te z tytułu poddania ich pod zarząd państwowy nie mogą sobie rościć żadnych pretensyj do Skarbu Państwa.

(2) Władze i urzędy pocztowe, telegraficzne i telefoniczne oraz przedsiębiorstwa telegrafów i telefonów prywatnych obowiązane są do ścisłego współdziałania w czasie pokoju z władzami wojskowymi w pracach przygotowawczych, dotyczących wojennej sprawności poczt i urzędzeń telegraficznych i telefonicznych.

Art. 3.

Władze i urzędy pocztowe, telegraficzne i telefoniczne, przedsiębiorstwa telegrafów i telefonów prywatnych, tudzież przedsiębiorstwa pracujące w zakresie telegrafji i telefonji, obowiązane są w warunkach przewidzianych w art. 1:

a) do wykonywania żądań właściwej władzy wojskowej w zakresie służby pocztowej, telegraficznej i telefonicznej,

b) do dostarczania na żądanie Ministra Spraw Wojskowych lub upoważnionych przez niego organów posiadanych środków, materiałów i urządzeń, potrzebnych dla komunikacji i łączności wojsk.

Art. 4.

Władze i urzędy telegraficzne i telefoniczne, przedsiębiorstwa telegrafów i telefonów prywatnych, tudzież przedsiębiorstwa pracujące w zakresie telegrafji i telefonji, podporządkowane interesom obrony Państwa — zatrzymują całkowitą odpowiedzialność za fachowo-techniczne kierownictwo i sprawność podległych im sieci, urzędzeń i przedsiębiorstw telegraficznych i telefonicznych.

Art. 5.

W wypadkach, w których sprawność władz i urzędów lub przedsiębiorstw pocztowych, telegraficznych i telefonicznych nie zaspakaja żądań Ministra Spraw Wojskowych lub upoważnionych przez niego organów, służy Ministrowi Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Poczt i Telegrafów prawo wkraczania w zakres ich działania i wydawania zarządzeń we wszystkich sprawach, dotyczących komunikacji, łączności wojsk i interesów obrony Państwa.

Art. 6.

(1) Funkcjonariusz lub pracownik poczt, telegrafów i telefonów, który w warunkach, przewidzianych w art. 1, porzuca samowolnie służbę, albo umyślnie narusza lub zaniedbuje obowiązki służbowe, albo też umyślnie dopuszcza się innego działania lub zaniechania, obniżającego sprawność poczt, telegrafów i telefonów lub zagrażającego ruchowi komunikacji pocztowej, telegraficznej i telefonicznej, podlega karze więzienia do lat pięciu,

(2) W warunkach, przewidzianych w art. 1, może Rada Ministrów w drodze rozporządzenia poddać funkcjonariuszów i pracowników poczt, telegrafów i telefonów właściwości sądów wojskowych za przestępstwa, wymienione w ust. (1).

Art. 7.

(1) W warunkach, przewidzianych w art. 1, każdy funkcjonariusz lub pracownik poczt, telegrafów i telefonów aż do 60 roku życia włącznie może być odpowiednio do swych kwalifikacji i w zakresie swojej specjalności powołany do wojskowej służby łączności w telegrafach i telefonach lub do wojskowej służby w pocztach — jeżeli w myśl obowiązujących ustaw nie podlega obowiązkowi wojskowej służby czynnej, służby w rezerwie lub w pospolitem ruszeniu.

(2) Ponadto mogą być wówczas powołani do wojskowej służby łączności w telegrafach i telefonach lub do wojskowej służby w pocztach i ci obywatele Państwa Polskiego aż do 60 roku życia włącznie, którzy:

a) byli funkcjonariuszami lub pracownikami poczt, telegrafów i telefonów, albo

b) pozostawali, choćby tylko czasowo, w służbie wojskowej w pocztach, telegrafach i telefonach, albo

c) mają fachowe wykształcenie lub fachową praktykę w powyższej dziedzinie — jeżeli w myśl obowiązujących ustaw nie podlegają obowiązkowi wojskowej służby czynnej, służby w rezerwie lub w pospolitem ruszeniu.

Art. 8.

(1) Ilość i kategorie osób, które mają być powołane do służby w myśl art. 7, ustali Minister Spraw Wojskowych w porozumieniu z właściwymi ministrami.

(2) Uposażenie i wynagrodzenie funkcjonariuszów państwowych i pracowników przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon“, na wypadek powołania do służby wojskowej, normują szczególne przepisy. Uposażenie innych osób, powołanych na mocy art. 7, ustali Minister Spraw Wojskowych w porozumieniu z właściwymi ministrami.

Art. 9.

Osoby, powołane w myśl art. 7 do wojskowej służby łączności w telegrafach i telefonach lub do wojskowej służby w pocztach, stają się osobami wojskowymi, podlegającymi narówni z innymi osobami wojskowymi władzom, ustawom

i sądom wojskowym, i jako takie składają przysięgę wojskową.

Art. 10.

Przepisy art. 6 — 9 stosuje się tak do mężczyzn jak i do kobiet.

Art. 11.

Wykonanie ustawy niniejszej powierza się Ministrowi Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Poczty i Telegrafów.

Art. 12.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia. Z tym dniem traci moc obowiązującą ustawa z dnia 2 sierpnia 1919 r. (Dz. Pr. Nr. 65, poz. 396), o ile dotyczy pracowników poczt, radiotelegrafów, telegrafów i telefonów, tudzież wszelkie inne ustawy, przepisy i zarządzenia, o ile są w sprzeczności z niniejszą ustawą.

II. Przedruki z Monitora Polskiego.

z 26 czerwca Nr. 147 Rok 1936

Poz. 259. Okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 18 czerwca 1936 r. L. D. IV. 13940/3/36 w sprawie przewozu drożkami samochodowymi oraz samochodami ciężarowymi osób i towarów przez granicę celną.

z 27 czerwca Nr. 148 Rok 1936

Poz. 260. Zarządzenie o nadaniu Wielkiej Wstęgi Orderu Odrodzenia Polski oraz Krzyża Kawalerskiego Orderu Odrodzenia Polski.

Poz. 261. Obwieszczenie Urzędu Długów Państwa z dnia 18 czerwca 1936 r. w sprawie wylosowanych Bonów Funduszu Inwestycyjnego.

z 30 czerwca Nr. 149 Rok 1936

Poz. 262. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o zamknięciu sesji nadzwyczajnej Sejmu.

Poz. 263. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o zamknięciu sesji nadzwyczajnej Senatu.

Poz. 264. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 23 czerwca 1936 r. o wartości jednego grama czystego złota.

z 1 lipca Nr. 150 Rok 1936

Poz. 265. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dn. 20 czerwca 1936 r. w sprawie re-

gulaminu administracji Małopolskim Funduszem Przemysłowym.

z 2 lipca Nr. 151 Rok 1936

Poz. 266. Zarządzenie o nadaniu „Złotego Krzyża Zasługi”.

z 3 lipca Nr. 152 Rok 1936

Poz. 267. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego Krzyża Zasługi i Brązowego Krzyża Zasługi.

Poz. 268. Zarządzenie o nadaniu Krzyża Zasługi za Dzielność.

z 4 lipca Nr. 153 Rok 1936

Poz. 269. Okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 25 czerwca 1936 r. L. D. IV. 13942/2/36 w sprawie uzupełnienia wykazu środków leczniczych, dozwolonych do przewozu na podstawie zaświadczeń wojewódzkiej władzy administracji ogólnej.

Poz. 270. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 2 lipca 1936 r. o zmianie zarządzenia z dnia 15 maja 1936 r. w sprawie przyjmowania zgłoszeń wywozowych oraz wydawania zaświadczeń walutowych.

z 6 lipca Nr. 154 Rok 1936

Poz. 271. Okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 2 lipca 1936 r. L. D. IV. 15742/3/36 w sprawie uchylecia okólników o specjalnych ograniczeniach obrotu towarowego z Włochami oraz posiadłościami włoskimi.

Poz. 272. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 26 czerwca 1936 r. w sprawie zatwierdzenia herbu miasta Złoczowa.

Poz. 273. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 26 czerwca 1936 r. w sprawie zatwierdzenia herbu miasta Śmigla.

Poz. 274. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 26 czerwca 1936 r. w sprawie zatwierdzenia herbu miasta Siemianowic Śląskich.

Sprostowanie.

W Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 17 z dnia 20 czerwca 1936 r. na str. 300 w lewej szpalcie wiersz 10 od dołu zamiast „T. Syga” winno być „S. Syga”; wiersz 9 zamiast „praca Tadeusza Sygi” winno być „praca Stefana Sygi”.